

2018 r.

PROGNOZA

oddziaływania na środowisko dotycząca zmiany
Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy
Murowana Goślina dla działki nr 103/3
i części działki 151 w Długiej Goślinie

Opracowanie:

Miłosz Sura

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE, PRZEDMIOT, ZAKRES I CEL PROGNOZY
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO STUDIUM
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY
4. MATERIAŁY I DOKUMENTY UWZGLĘDNIONE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY
5. UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA
 - 5.1. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska
 - 5.1.1. Położenie i użytkowanie terenu
 - 5.1.2. Rzeźba terenu
 - 5.1.3. Podłoże
 - 5.1.4. Warunki wodne
 - 5.1.5. Gleby
 - 5.1.6. Flora i fauna
 - 5.1.7. Klimat lokalny
 - 5.1.8. Jakość powietrza
 - 5.1.9. Jakość wód
 - 5.1.10 Klimat akustyczny
6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA STUDIUM
7. INFORMACJE O POWIĄZANIACH PROJEKTOWANEGO STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI
8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŚNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY
9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU
10. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO OKREŚLONE NA PODSTAWIE ANALIZY I OCENY USTALEŃ STUDIUM
 - 10.1. Analiza i ocena ustaleń studium w kontekście potencjalnych oddziaływań na środowisko
 - 10.2. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko w aspekcie czasowo-przestrzennym
 - 10.3. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na różnorodność biologiczną
 - 10.4. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na ludzi
 - 10.5. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska
 - 10.5.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz
 - 10.5.2. Oddziaływanie na powietrze, klimat
 - 10.5.3. Oddziaływanie na wody, zasoby naturalne
 - 10.5.4. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną
 - 10.5.5. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki
 - 10.5.6. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM
12. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA
13. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO
14. ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM
15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE, PRZEDMIOT, ZAKRES I CEL PROGNOZY

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w art. 46 pkt 1 wymienia m.in. projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jako jeden z dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, tj. postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków jego realizacji.

Wynikiem tego postępowania i jednym z jego elementów jest dokument pod nazwą "Prognoza oddziaływania na środowisko".

Potrzeba sporządzenia prognozy do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wynika także z art. 51 ust. 1 wspomnianej ustawy oraz z art. 11 pkt 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Oceny oddziaływania na środowisko stanowią instrument realizacji Polityki Ekologicznej Państwa oraz nawiązują do Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

W niniejszym opracowaniu analizie i ocenie podlega projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina dla działki nr 103/3 i części działki 151 w Długiej Goślinie.

W związku z tym, Burmistrz Miasta i Gminy Murowana Goślina, zgodnie z art. 53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina dla działki nr 103/3 i części działki 151 w Długiej Goślinie.

Zakres opracowania określa art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Natomiast Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu określili wymogi co do Prognozy.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO STUDIUM

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym dała uprawnienia organowi gminy do stanowienia o zagospodarowaniu przestrzennym na jej terytorium.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym wprowadziła obowiązek sporządzenia przez gminy do końca 1999 r. dokumentu określającego politykę przestrzenną prowadzoną w gminie pod nazwą „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”.

Dnia 11 lipca 2003 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Utrzymała ona Studium jako akt gminnej polityki planistycznej, skierowany w zasadzie wyłącznie do organów gminy. Wprowadziła ona jednak nowe wymagania co do zakresu Studium, a także podniosła jego rangę jako użytecznego narzędzia w procesie zarządzania przestrzenią w gminie. Bowiem art. 9 ust. 4. ww. ustawy opizp wskazuje, że „ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych”, a następnie w art. 15 ust. 1, że „...Wójt (...) sporządza projekt planu miejscowego, zawierający część tekstową i graficzną zgodnie z zapisami Studium.....”. Dodatkowo art. 20 ust. 1 ustawy opizp, nakłada na organ stanowiący, obowiązek stwierdzenia, iż nie narusza on ustaleń Studium w brzmieniu „...Plan miejscowy uchwała rada gminy, po stwierdzeniu iż nie narusza on ustaleń studium...”.

Wynikające ze Studium lokalne zasady zagospodarowania muszą znaleźć potwierdzenie w regulacjach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Polityka przestrzenna gminy określona w Studium, stanowi więc przede wszystkim wytyczne koordynacyjne do prowadzenia dalszych prac planistycznych, przede wszystkim sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jednym z najważniejszych instrumentów na szczeblu lokalnym tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

Zakres Studium określa art. 10 ust. 1 i 2 ustawy opizp oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zawarte w wymienionych przepisach zagadnienia muszą być rozpatrzone obowiązkowo. Zawierają one otwarty katalog uwarunkowań i głównych treści. Natomiast zakres ustaleń sformułowanych w studium wynika ze specyfiki Gminy Murowana Goślina.

Przystąpienie do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina dla działki nr 103/3 i części działki 151 w Długiej Goślinie ma na celu umożliwienie lokalizacji ogniw fotowoltaicznych, a także poszerzenie pasa obszaru zabudowy zagrodowej na działce 151 do 170 m od drogi powiatowej.

Obszar wskazany do sporządzania zmiany studium wynosi około 22 ha.

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawartość i treść niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko, odpowiada stanowi współczesnej wiedzy i metodom oceny oraz dostosowana jest do charakteru, roli i stopnia szczegółowości projektowanego Studium oraz znaczenia i powiązań Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w procesie opracowywania innych projektów strategicznych i planistycznych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Oceniany dokument jest opracowaniem określającym przede wszystkim kierunki zmian w zakresie przeznaczenia terenów oraz zasady i warunki zagospodarowania, w związku z tym ograniczona jest ilość przesłanek pozwalających na prognozowanie oddziaływania.

Dopiero na etapie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a nawet później – na etapie projektu budowlanego, raportu oddziaływania na środowisko i decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, można odnieść się do konkretnych rozwiązań technicznych i ochronnych.

Ocena skutków oddziaływań na środowisko ustaleń Studium, wymaga więc odmiennego podejścia i analizy różnego rodzaju uwarunkowań, które mają obecnie i będą miały wpływ na jego jakość.

Z samej istoty prognozy wynika, że dotyczy ona oceny hipotetycznej, aczkolwiek osadzonej w konkretnych realiach i wynikającej z dobrze przeprowadzonej diagnozy stanu istniejącego oraz logicznego wnioskowania skutków przewidywanych zmian. Zastosowano tu metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i określeniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji opiniowanego Studium. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi.

W Prognozie zastosowano koncepcję metodologiczną, polegającą na przyjęciu następujących kryteriów oceny:

- 1) formalnych czyli odnoszących się do zgodności z wymaganiami przepisów odrębnych;
- 2) merytorycznych, które oparto na:
 - prawach funkcjonowania środowiska przyrodniczego (w szczególności obiegu materii i przepływu energii) oraz powiązaniach i wzajemnych oddziaływaniach między komponentami środowiska,
 - cykliczności zjawisk i procesów przyrodniczych,
 - zdolności adaptacyjnych i sanacyjnych w przyrodzie.

Prognozę przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku. Metodyka jest więc zróżnicowana, czego powodem jest znaczny stopień ogólności i szeroka perspektywa Studium.

4. MATERIAŁY I DOKUMENTY UWZGLĘDNIONE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Przy sporządzaniu niniejszej Prognozy wykorzystano dostępne materiały kartograficzne, dokumentację planistyczne, ekofizjograficzne, hydrogeologiczne, opracowania naukowe i popularne, raporty z zakresu ochrony przyrody, ochrony środowiska oraz uwzględniono też, mające tu zastosowanie przepisy prawne i literaturę przedmiotu. Wykonano też inwentaryzację urbanistyczną.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już lub będących w opracowaniu dokumentów wyższego rzędu i projektów planów miejscowych, powiązanych z projektem Studium, takich jak:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

- 1) Prognoza do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego WBPP Poznań 2010 r.;
- 2) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2017” Poznań 2012 r.;
- 3) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Regionalnego Programu Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020, Poznań luty 2014 r.;
- 4) Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko 2014-2020” 2013 r.;
- 5) Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym;
- 6) Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016 – 2020.

Sporządzana Prognoza oddziaływania na środowisko pozwala na ocenę czy określone kierunki zapisane w Studium spełniają zasady zrównoważonego rozwoju w ramach obowiązującego systemu prawnego, Prognoza może też stanowić punkt wyjścia do przyszłych ocen pojedynczych przedsięwzięć.

Przeprowadzenie całego postępowania w sprawie prognoz wymaga przestrzegania kilku podstawowych zasad, a mianowicie:

- dostosowanie do istoty dokumentu podlegającego prognozie;
- ukierunkowanie na cele i priorytety środowiskowe;
- identyfikowanie na ile proponowane działania przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju w sensie ekologicznym;
- stosowanie całościowego podejścia odnoszącego się do wszystkich typów i rodzajów proponowanych działań oraz rozwiązań mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi;
- integrowanie zagrożeń i efektów środowiskowych oraz zdrowotnych, ale o uwarunkowaniach środowiskowych;
- przeprowadzenie procesu wykonania prognozy w granicach wyznaczonych treścią dokumentu, dostępnych informacji, czasu i środków.

Przygotowywanie Prognozy narażało na pewne trudności. Jedną z podstawowych, była znaczna ogólność, co ograniczało możliwość precyzyjnego określenia skali oddziaływania.

Z tym związany był brak wielu podstawowych informacji, bezpośrednio czy pośrednio, odnoszących się do bieżącego i przyszłego oddziaływania na środowisko.

5. UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

5.1. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

5.1.1. Położenie i użytkowanie terenu

Obszar, dla którego sporządzono niniejszą Prognozę obejmuje teren położony w powiecie poznańskim, w gminie Murowana Goślina, w mieście Murowana Goślina.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Gmina Murowana Goślina ma bardzo korzystne położenie geograficzne, położona jest w odległości około 20 km na północ od Poznania. Od strony zachodniej sąsiaduje z gminą Suchy Las, od północnego zachodu z gminą Oborniki, od północy z gminą Rogoźno, od wschodu z gminami Skoki, Kiszkowo, Pobiedziska od południa z gminą Czerwonak.

Miasto Murowana Goślina o powierzchni 8,6 km² zamieszkane jest przez ponad 10 000 mieszkańców.

Obszar projektu zmiany studium obejmuje powierzchnię ca 22 ha.

Przedmiotowy teren użytkowany jest obecnie rolniczo.

5.1.2. Rzeźba terenu

Przedmiotowy teren posiada rzeźbę terenu charakterystyczną dla terenów pochodzenia lodowcowego. Jedną z trzech zasadniczych części rzeźby terenu gminy Murowana Goślina jest wysoczyzna. Część wysoczyznowa gminy, to wysoczyzna morenowa pagórkowata z licznymi pagórkami morenowymi poprzedzielana dolinami cieków i rynien jeziornych. Charakterystycznym elementem tego obszaru są wcięcia dolin i jezior, w większości bardzo głębokie. Formą występującą na obszarze młodszego zlodowacenia (bałtyckie) na przedmiotowym terenie jest wysoczyzna morenowa falista.

W przypadku przedmiotowego terenu cechuje się on stosunkowo płaskim charakterem, łagodnie opadając z kierunku cieku wodnego przepływającego w bezpośrednim sąsiedztwie.

5.1.3. Podłoże

Badany obszar zbudowana jest z utworów mezozoicznych kredy górnej: wapieni, margli, piasków namułkowych i piaskowców. Utwory te zalegają na głębokości od 80 m. Nad utworami mezozoicznymi zalegają osady trzeciorzędowe. Najniżej położone są piaski oligoceńskie o miąższości od 10 do 30 m. Powyżej zalegają osady miocene: piaski, piaski, ilaste, węgiel brunatny i mułki o miąższości od 50 do 120 m. Górną warstwę trzeciorzędową stanowi ciągła warstwa ilów plioceńskich o grubości od 10 do 70 m. Najwyżej położone są utwory czwartorzędowe zbudowane głównie z warstw gliny zwałowej poprzedzielanej utworami fluwioglacjalnymi. Miąższość utworów czwartorzędowych waha się od kilkunastu metrów do około 50 m. W dolinie Warty górne warstwy ilów plioceńskich mają miąższość 25-50 m i są pokryte utworami czwartorzędowymi o grubości około 10 m. Osady czwartorzędowe reprezentowane są przez piaszczyste utwory akumulacji rzecznej, budujące terasę zalewową oraz fragmentami terasę środkową i wysoką. W zboczach doliny występują sporadycznie serie pstrych ilów poznańskich.

5.1.4. Warunki wodne

Na podstawie „Atlasu podziału hydrograficznego Polski”, przedmiotowy leży w obrębie Regionu Wodnego Środkowej Odry i w całości położony jest w dorzeczu rzeki Warty.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Gmina Murowana Goślina położona jest poza zasięgiem występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Zasoby wód użytkowych czerpane są z lokalnych zbiorników wód podziemnych, zlokalizowanych w obrębie poziomu czwartorzędowego. Woda ujmowana jest z dwóch pięter wodonośnych: trzeciorzędowego (poziom mioceniński) i czwartorzędowego (poziom plejstoceniński).

Przez przedmiotowe tereny nie przepływają żadne ciekі wodne, jednakże w bezpośrednim sąsiedztwie przepływa bezimienny ciek wodny.

5.1.5. Gleby

Warunki glebowe, związane z powierzchnią budową geologiczną nie powinny powodować ograniczenia w wykorzystaniu terenów pod inwestycje, na terenie opracowania nie występują grunty organiczne, które by wykluczały posadowienie obiektów kubaturowych.

Na przedmiotowym terenie występują gleby klasy IV.

5.1.6. Flora i fauna

Według podziału Polski na główne jednostki geobotaniczno-regionalne (Matuszkiewicz, 1993) dokonanej na podstawie regionalnego zróżnicowania potencjalnej roślinności obszar opracowania położony jest w następujących jednostkach geobotanicznej regionalizacji Polski: w Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim (B), w Krainie Notecko-Lubuskiej (B.1.) w okręgu Poznańskim (B.1.6.), podokręgach: Chludowskim (B.1.6.i.), Goślińskim (B.1.6.j.) i Zieloneckim (B.1.6.g.).

Zauważyć należy, że przedmiotowe tereny znajdują się w obrębie miasta, co oznacza, iż bytowanie zwierząt na terenach zasiedlonych przez ludzi jest ograniczone. Związane jest to ze znacznym przekształceniem okolicznych terenów, hałasem oraz innymi czynnikami związanymi z funkcjonowaniem człowieka.

Pod względem roślinności omawiany teren jest zróżnicowany, występują gatunki synantropijne i upraw polowych.

Świat zwierzęcy jest tu typowy dla nizinnych obszarów kraju. Z racji sąsiedztwa z terenami otwartymi pojawiać się tutaj mogą jelenie, daniiele, dziki – te ostatnie coraz częściej pojawiają się też na rolniczych terenach. Sprzyja temu specyfika struktury zasiewów omawianego terenu, preferująca m.in. zboża, w której dzik znalazł doskonałe warunki bytowania. Występujące szuwały na obrzeżach terenów podmokłych stanowią żerowiska dla ptactwa wodno-błotnego. Pojawiają się tu takie gatunki ptaków chronionych jak: bociany czy kaczki. Spośród chronionych gatunków kręgowców występują przedstawiciele gadów (jaszczurka zwinka, padalec i zaskroniec) oraz liczne płazy, reprezentowane głównie przez żaby i ropuchy.

5.1.7. Klimat lokalny

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym Polski wg R. Gumińskiego, omawiany obszar położony jest w Dzielnicy Środkowej, z dominującymi wiatrami z sektora zachodniego. Jest to obszar słabnącej przewagi wpływów oceanicznych. Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce, wiosna i lato wczesne oraz długie, zima natomiast łagodna i krótka, z nietrwałą pokrywą śnieżną. Średnia roczna temperatura wynosi około 8 stopni C. Dni z przymrozkami jest ponad 100. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 210 – 220 dni. Średnia suma rocznych opadów (IMGW w Przebędowie) wynosi 525 mm. Z uwagi na swoiste cechy topoklimatu wynikające z ukształtowania terenu, bliskości zbiorników wodnych, powierzchni leśnych - występują tu różnice w nasłonecznieniu, w przewietrzaniu terenu, wilgotności powietrza, przymrozków, wymiany powietrza pomiędzy powierzchnią wodną, powierzchniami leśnymi a terenami zabudowanymi.

5.1.8. Jakość powietrza

Ocenę jakości powietrza za rok 2016 przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Ocena i wynikające z niej działania odnoszą się do następujących stref:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa.

Celem corocznej oceny jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń w zakresie umożliwiającym:

- a) dokonanie klasyfikacji stref, w celu uzyskania danych niezbędnych do podjęcia decyzji o potrzebie działania na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza),
- b) wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach,
- c) uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń na tych obszarach.

Wynikiem oceny jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas, w klasyfikacji podstawowej:

A – jeżeli stężenie zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych dla poziomów docelowych;

C – jeżeli stężenie zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu dokonał rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016. Wynikiem przeprowadzonej oceny rocznej jest zaliczenie strefy wielkopolskiej do

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

klasy A dla substancji: NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, As, Cd, Ni, Pb. Natomiast do klasy C zaliczono wspomnianą strefę ze względu na pył PM_{2,5}, pył PM₁₀, BaP i O₃.

Rezultatem końcowym oceny strefy wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin, podobnie jak pod kątem ochrony zdrowia, jest określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2016 roku:

- dla ozonu *strefie wielkopolskiej* przypisano klasę A;
- dla dwutlenku siarki i tlenków azotu *strefę wielkopolską* zaliczono do klasy A.

Oceny dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów, ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Należyta dbałość o standardy jakości powietrza może nastąpić m.in. przez stosowanie paliw ekologicznych o niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

5.1.9. Jakość wód

Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2017 /wg badań PIG/ nie dotyczyła żadnego z punktów pomiarowych położonych na terenie gminy Murowana Goślina.

Najbardziej aktualne dane dotyczą roku 2015, gdzie w Głębocku stwierdzono III klasę surową i końcową.

Teren objęty projektem studium znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 60. Na terenie gminy Murowana Goślina zlokalizowany jest punkt monitoringu wód podziemnych w Głębocku. Stan ilościowy był oceniany w roku 2010 i 2012 i określony został jako dobry. Stan chemiczny JCWPd w 2011, 2012 i 2013 roku określony został jako dobry.

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz. U z 2016 r. poz. 1967) JCWPd nr 60 została oceniona jako niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. Stan chemiczny i stan ilościowy określono jako dobry.

Monitoring jakości wód powierzchniowych realizowany jest w oparciu o wyznaczone jednolite części wód stanowiące podstawową jednostkę gospodarowania wodami. Obszar objęty projektem planu znajduje się w JCW Trojanka (Struga Goślińska) i JCW Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia.

Wg danych WIOŚ z 2014 r. jednolita część wód (JCW) Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia była badana w jednym punkcie pomiarowym (Mała Wełna-Skoki), a wyniki tych badań przedstawiają się następująco: klasa elementów fizykochemicznych – potencjał poniżej dobrego, klasa elementów biologicznych – II, klasa elementów hydromorfologicznych – II. Pod względem stanu ekologicznego wody rzeki Mała Wełna w podanym wyżej punkcie kontrolnym zaliczono do stanu umiarkowanego (WIOŚ 2015) .

JCW Trojanka (Struga Goślińska) była badana w 2015 roku punkcie pomiarowym (Trojanka (Struga Goślińska)-Mściszewo), a wyniki tych badań przedstawiają się następująco: klasa elementów biologicznych – III, klasa elementów fizykochemicznych – II, klasa elementów hydromorfologicznych – II (WIOŚ 2016) . Pod względem stanu ekologicznego wody rzeki Cybiny w podanym wyżej punkcie kontrolnym zaliczono do stanu dobrego (WIOŚ 2014) .

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Zapisy Ramowej Dyrektywy Wodnej wprowadzają system planowania gospodarowania wodami w podziale na obszary dorzeczy. Dla potrzeb osiągnięcia dobrego stanu wód opracowywane są plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Dla dorzecza Odry obowiązuje „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz.U z 2016 r. poz. 1967), w którym opisane są wody objęte niniejszym planem miejscowym – JCW Trojanka i JCW Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia.

JCW Trojanka (Struga Goślińska) to potok nizinny piaszczysty w utworach staroglacjalnych, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego jest niezagrażona.

JCW Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia to silnie zmieniona część wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych z derogacją do 2021 roku. Odstępstwo związane jest z brakiem możliwości technicznych. W tej zlewni występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które nie są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

5.1.10. Klimat akustyczny

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Klimat akustyczny środowiska jest to zespół zjawisk akustycznych występujących na danym obszarze, niezależnie od źródeł je wywołujących. Klimat ten, zwłaszcza w warunkach lokalnych, cechuje się silnymi zmianami w czasie i przestrzeni. Zależy on w głównej mierze od stopnia nasycenia danego środowiska urządzeniami i pojazdami, układu urbanistycznego cechującego dane lokalne środowisko.

Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w pobliżu drogi powiatowej nr 2029P.

Poprzez zaproponowaną funkcję terenu, tj. tereny ferm hodowlanych, obszar rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – ogniwa fotowoltaiczne nie przewiduje się negatywnego wpływu drogi na te tereny.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA STUDIUM

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE. Integracja z Unią wyznaczyła nowe ramy dla rozwoju gminy. Dlatego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina, wyznacza nowe pole działań między innymi dla ochrony i kształtowania środowiska oraz jego zasobów, środowiska kulturowego oraz tożsamości regionalnej.

Ustalenia dokumentów planistycznych sporządzanych na szczeblu gminnym, w tym studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymagają uwzględnienia celów i kierunków ochrony środowiska ustanowionych na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Dokumenty związane z ochroną środowiska, które wymagają uwzględnienia w niniejszym opracowaniu, posiadają charakter ustawowy i programowy. Różnią się głównie stopniem szczegółowości, natomiast łączy je zasada zrównoważonego rozwoju, której podporządkowuje się wszelkie działania mające na celu ochronę wartości przyrodniczych. Cele ochrony środowiska formułowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowane są w Polsce już w trakcie egzekwowania odpowiednich aktów prawnych, które stanowią bezpośrednie wdrożenie dyrektyw Wspólnot Europejskich lub opracowane zostały zgodnie z zaleceniami lub postanowieniami międzynarodowych konwencji. Takim aktem prawnym jest m.in. ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Tak więc już samo przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest realizacją celów określonych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. i Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. Właściwie wszystkie akty prawne dotyczące ochrony środowiska, w tym: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 16

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, których wymogi są uwzględniane przy opracowaniu planów miejscowych, wdrażają dyrektywy Wspólnoty Europejskiej w zakresie swoich regulacji.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. zawiera zapis mówiący o zrównoważonym rozwoju, jako zasadzie, którą winno się kierować Państwo.

7. INFORMACJE O POWIĄZANIACH PROJEKTOWANEGO STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy sporządzaniu Studium, Burmistrz jest zobowiązany, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy opizp uwzględnić zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju lokalnego. Merytoryczna spójność Studium z wymienionymi dokumentami pozwala na realizację zawartych w nich rozwiązań.

Studium jako opracowanie określające politykę przestrzenną samorządu jest ściśle powiązane ze strategią rozwoju społeczno-gospodarczego sporządzoną dla gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w szczególności służyć będzie pobudzaniu rozwoju gminy, ochronie interesów publicznych, redukowaniu konfliktów między użytkownikami przestrzeni, równoważeniu rynku nieruchomości i tworzeniu gminnego zasobu nieruchomości.

Studium, uwzględniając na szczeblu lokalnym uwarunkowania, cele i kierunki polityki zagospodarowania przestrzennego, stanowi ważne ogniwo systemu planowania przestrzennego w sferze realizacji i polityki przestrzennej państwa.

Przy sporządzaniu Studium uwzględniono treść dokumentów określających strategiczne generalne cele rozwoju zagospodarowania przestrzeni, takich jak:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju,
- Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego,
- Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020,
- Program ochrony środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2015,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2017,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Poznańskiego,
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia „Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” (M. P. Nr 34, poz. 501),

Cele rozwoju określone w tych dokumentach obowiązują również w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Zasadniczym celem wielokierunkowej polityki przestrzennej państwa i regionu jest harmonijny i zrównoważony rozwój całego terytorium. Ten sam cel uznaje się za podstawowy dla zagospodarowania przestrzennego woj. wielkopolskiego.

Zakłada się, że człowiek i przyroda oraz funkcjonalne, przestrzenne, techniczne i społeczne struktury gminne tworzą jeden złożony, współzależny i współdziałający system.

Funkcjonowanie tego systemu uzależnione jest od położenia przyrodniczo-osadniczego w regionie i powiązań systemów technicznych.

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Przedmiotowy projekt studium spełnia warunki sprecyzowane w ustawie.

Projekt racjonalnie wykorzystuje przedmiotowy teren. Na przedmiotowym terenie nie występują obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z ustaleniami studium wyznacza się nowe tereny związane z fotowoltaiką oraz fermami hodowlanymi.

9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Obszar objęty projektem zmiany studium położony jest poza obszarami objętymi ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142, z późn. zm.). Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Buczyna w Długiej Goślinie PLH300056, oddalony o ok 1 km od obszaru opracowania.

Przedmiotowa zmiana nie będzie oddziaływała na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru, ze względu na charakter zmian w przeznaczeniu terenu oraz odległość od form ochrony przyrody.

10. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO OKREŚLONE NA PODSTAWIE ANALIZY I OCENY USTALEŃ STUDIUM

10.1. Analiza i ocena ustaleń studium w kontekście potencjalnych oddziaływań na środowisko

Można założyć, że poprawnie sporządzone Studium metodologicznie i merytorycznie z pełnym rozpoznaniem uwarunkowań przyrodniczych powinno rozwiązywać wszystkie podstawowe problemy ochrony – użytkowania zasobów przyrodniczych i zapewniać optymalne warunki życia człowieka.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie wymaganego, zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w § 6 określa wymogi zapisywania

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

ustaleń części tekstowej projektu studium dotyczące m. in. zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego. Powinny one zawierać w szczególności wytyczne ich określania w planach miejscowych, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, o których mowa w art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska oraz form ochrony przyrody występujących na terenach objętych projektem studium.

Ochrona środowiska, ograniczenie antropopresji jest bardzo istotnym celem społecznym i gospodarczym, a każda forma użytkowania zasobów podlega określonym ograniczeniom i rygorom typu jakościowego i przestrzennego. W świetle przeprowadzonej diagnozy stanu gminy, a także analizy predyspozycji, możliwości oraz uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i politycznych oraz aktów wyższego rzędu w Studium przyjęto, że istniejące funkcje gminy będą kontynuowane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, czyli takiego rozwoju społeczno-gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Zgodnie z dostępną literaturą możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji związanej z lokalizacją paneli fotowoltaicznych. Wśród zagrożeń należy wymienić:

- opuszczania przez ptaki ważnych siedlisk oraz wyginięcia zagrożonych, endemicznych gatunków,
- działania odblaskowych powierzchni paneli fotowoltaicznych jako przynęta dla przelatujących ptaków, które myląc je z lustrem wody mogą się z nimi zderzyć ze skutkiem śmiertelnym,
- degradowania siedlisk i płoszenia ptaków wskutek budowy i konserwacji urządzeń,
- niszczenia gniazd gatunków gniazdujących na ziemi oraz przeszkadzania w lęgu ptaków,
- narażania nietoperzy na kolizję z panelami (w przypadku lokalizacji elektrowni w pobliżu ich kryjówek),
- niszczenia miejsc gniazdowania oraz jaj, a także zabijania młodych w związku z przycinaniem lub całkowitym wycinaniem roślinności drzewiastej.

W związku z możliwym negatywnym oddziaływaniem elektrowni fotowoltaicznych w każdym przypadku rozważenia wymaga zasadność przeprowadzania procedury oceny oddziaływania na środowisko, w trakcie której inwestor zostanie zobowiązany do sporządzenia raportu zawierającego m.in. wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, a także monitoringu ptaków i nietoperzy. Złagodzenie wpływu elektrowni fotowoltaicznych na środowisko jest możliwe pod warunkiem, że zostaną one odpowiednio umiejscowione, a ich realizacja będzie zgodna z procedurami i przemyślana. W związku z tym zaleca się przeanalizowanie przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach możliwych wariantów realizacji inwestycji i wybraniu tego najkorzystniejszego.¹

10.2. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko w aspekcie czasoprzestrzennym

¹ Przeprowadzanie ocen oddziaływania farm fotowoltaicznych na środowisko Aleksandra Zwolińska-Mańczak, Michał Tarka Kancelarie Prawne BTK Legal, Poznań

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Z uwagi na nienormatywny charakter studium, które określa politykę przestrzenną gminy, a nie jest podstawą do decyzji administracyjnych pozwalających na rozpoczęcie jakichkolwiek inwestycji – jego ustalenia nie spowodują oddziaływania bezpośredniego czy chwilowego na środowisko.

Oddziaływanie pośrednie, a jednocześnie skumulowane ustaleń studium może mieć miejsce w sytuacji, gdy sporządzone będą miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla terenów rozwojowych wskazanych w Studium, które następnie zostaną realizowane. Oddziaływanie to na pewno będzie dotyczyć powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu (poprzez np. uszczelnienie powierzchni, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, wprowadzenie zabudowy na tereny dotychczas niezainwestowane). Realizacja zabudowy spowoduje też oddziaływanie stałe (w zasadzie nieodwracalne lub trudno odwracalne, wymagające dla przywrócenia poprzedniego stanu środowiska i krajobrazu wysokich nakładów). Dodatkowo w tej sytuacji wtórne oddziaływanie dotyczyć będzie zużycia energii, wody pitnej, produkcji odpadów, ścieków komunalnych, zwiększenia ruchu samochodowego, emisji energetycznych pyłowo-gazowych. Oddziaływanie krótkoterminowe lub długoterminowe, które może być i pozytywne i negatywne zależne będzie np. od korzystania z zasobów środowiska (eksploatacja wód, stosowanie paliw stałych dla celów grzewczych zamiast wykorzystywania ekologicznych źródeł energii jak gaz, energia elektryczna, niekonwencjonalne źródła energii, rozwój selektywnej gospodarki odpadami), udziału powierzchni biologicznie czynnej, w szczególności stanowiącej powierzchnie zieleni (pozytywne elementy kompozycyjne, wpływ na mikroklimat, wpływ na zachowanie bioróżnorodności – siedliska dla ptaków, drobnych ssaków lokalne łączniki ekologiczne).

10.3. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na różnorodność biologiczną

W ekologii krajobrazu jest przyjęty pogląd, że im bardziej jest zróżnicowana struktura krajobrazu tym więcej występuje w nim środowisk zastępczych i bardziej urozmaicona jest sieć ekotonów. Tereny niezabudowane, krajobrazy otwarte, poprzez zmienność biotopów i warunków siedliskowych wpływają na większą różnorodność zespołów fauny i flory oraz wzrost gatunków charakterystycznych czy typowych tylko dla niektórych ekosystemów. Procesy wymiany energii, materii i gatunków w zróżnicowanym krajobrazie zachodzą intensywnie i wielokierunkowo, w związku z tym bardziej trwałe i odporne na czynniki stresowe jest w takim przypadku cały „bogaty” układ krajobrazowy.

Lokalizacja inwestycji związanej z panelami fotowoltaicznymi jak również z terenami form hodowlanych może negatywnie wpłynąć na różnorodność biologiczną.

Wśród zagrożeń należy wymienić:

- opuszczania przez ptaki ważnych siedlisk oraz wyginięcia zagrożonych, endemicznych gatunków,
- działania odbłaskowych powierzchni paneli fotowoltaicznych jako przynęta dla przelatujących ptaków, które myląc je z lustrem wody mogą się z nimi zderzyć ze skutkiem śmiertelnym,
- degradowania siedlisk i płoszenia ptaków wskutek budowy i konserwacji urządzeń,
- niszczenia gniazd gatunków gniazdujących na ziemi oraz przeszkadzania w lęgu ptaków,
- narażania nietoperzy na kolizję z panelami (w przypadku lokalizacji elektrowni w pobliżu ich kryjówek),

– niszczenia miejsc gniazdowania oraz jaj, a także zabijania młodych w związku z przycinaniem lub całkowitym wycinaniem roślinności drzewiastej.²

10.4. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na ludzi

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych o warunkach i jakości życia społeczności lokalnych decydują standardy zagospodarowania terenu i zaspokojenie potrzeb bytowych.

Ustalenia zmiany studium uwzględniają interesy mieszkańców i interesy gminy Murowana Goślina. Wzięto pod uwagę istniejące uwarunkowania, zaopatrzenie w wodę, energię elektryczną, kanalizację, gaz i dostęp do dróg.

Inwertery, będące częścią przydomowych instalacji elektrycznych, powodują elektryczny „hałas” nazywany „brudną elektrycznością”. Niektóre osoby mogą z tego powodu odczuwać rozdrażnienie i dyskomfort. Zauważono takie symptomy, jak: nudności, bóle głowy i ogólne zmęczenie.

Prąd doziemny może wytwarzać pole magnetyczne, które zaburza rytm biologiczny. Niektóre z symptomów powiązanych z tymi polami to: zaburzenia snu oraz pogorszenie samopoczucia.

Sieci bezprzewodowe są źródłem promieniowania z zakresu mikrofal. Ta część spektrum fal jest wiązana z powstawaniem nowotworów. Objawy spowodowane ekspozycją na ten rodzaj promieniowania to m.in.: nudności, bóle i zawroty głowy, ogólne zmęczenie, zaburzenia snu, rozdrażnienie, dolegliwości skórne, zaburzenia słyszenia oraz widzenia.³

10.5. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska

10.5.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

W przypadku realizacji ustaleń studium a później planów miejscowych, nie należy spodziewać się istotnych zmian w morfologii terenu. Projektowane obiekty budowlane będą powodować przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze oddziaływania bezpośrednim i stałym stosownie do powierzchni obiektów budowlanych, dróg i parkingów.

Wpływ na powierzchnię ziemi i glebę wystąpi podczas budowy obiektów kubaturowych (nie zakłada się, aby wystąpiły one w znacznej ilości). Wiązać się to będzie z wykopami pod fundamenty. Nastąpi trwała likwidacja gleb i przekształcenia w przypowierzchniowych strukturach geologicznych. Poza budową obiektów kubaturowych zagrożenia dla powierzchni ziemi i gleb związane będą z instalowaniem infrastruktury technicznej towarzyszącej

² Przeprowadzanie ocen oddziaływania farm fotowoltaicznych na środowisko Aleksandra Zwolińska-Mańczak, Michał Tarka Kancelarie Prawne BTK Legal, Poznań

³ <http://globenergia.pl/potencjalny-wplyw-fotowoltaiki-na-zdrowie/>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

projektowanej zabudowie. Nastąpi zdjęcie wierzchniej warstwy gleby, naruszenie jej struktury i zaburzenie profilu glebowego. Po zakończonych robotach wszystkie nawierzchnie powinny być odbudowane. Wykopy powinny być zrekultywowane poprzez zasypianie z zachowaniem sekwencji występujących warstw. Po zakończeniu realizacji inwestycji zmiany na powierzchni ziemi i w krajobrazie nie będą widoczne.

Uznaje się zgodność ustaleń projektu zmiany studium w kontekście art. 1 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tj. sytuowania nowe zabudowy, uwzględnienia wymagań ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów ekonomicznych przestrzeni.

Szczegółowa analiza oddziaływania na krajobraz przyszłego zagospodarowania możliwa będzie dopiero po sporządzeniu projektów planów miejscowych.

Niewątpliwie jednak założyć należy, że zainwestowanie w elektrownie fotowoltaiczne spowoduje znaczące zmiany w krajobrazie o charakterze negatywnym.

Przez obszar zmiany Studium przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Ø 500 w związku z którym istnieją ograniczenia w zabudowywaniu i zagospodarowywaniu terenu.

10.5.2. Oddziaływanie na powietrze, klimat

Przewiduje się, iż docelowa i pełna realizacja ustaleń projektu zmiany studium na obszarze gminy Murowana Goślina nie będzie przyczyną pojawienia się nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do znaczącego pogorszenia się lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. W zakresie zaopatrzenia w ciepło powinno odbywać się poprzez wytwarzanie energii dla celów grzewczych wyłącznie na bazie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji z dopuszczeniem odnawialnych źródeł energii. Takie rozwiązania sprzyjać będą ochronie powietrza atmosferycznego, gdyż nie będą powodować nadmiernej emisji zanieczyszczeń. Będą to oddziaływania w konsekwencji długookresowe i pozytywne.

Na etapie realizacji inwestycji, co związane będzie m.in. z pracą sprzętu budowlanego oraz pojazdów napędzanych silnikami spalinowymi, mogą występować zanieczyszczenia komunikacyjne. Będą to oddziaływania bezpośrednie, krótkoterminowe i chwilowe na powietrze atmosferyczne.

Na skutek planowanego zainwestowania zmieniają się minimalnie warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza, wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą one wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi.

Na kształtowanie lokalnego klimatu ma wpływ przede wszystkim stosowanie paliw w systemach grzewczych.

W związku z postępującymi zmianami klimatu w kierunku generalnego ocieplenia działania dotyczące polityki przestrzennej muszą uwzględniać konsekwencje zmian klimatycznych i im przeciwdziałać. „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Efektom zmian klimatu będzie zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ szczególnie na obszary wrażliwe. Ulewne deszcze będą niosły ryzyko powodzi i podtopień oraz osuwisk (m.in. na zboczach dolin rzecznych).

10.5.3. Oddziaływanie na wody, zasoby naturalne

Przedmiotowe zagospodarowanie wpłynie w pewnym stopniu na uszczelnienie terenu. Na terenach utwardzonych nastąpi zmniejszenie retencji, infiltracji oraz wzrost parowania. Będą to oddziaływania długookresowe negatywne.

Można stwierdzić, że wpływ projektowanych przedsięwzięć na wody będzie eliminowany przez stosowanie sieci kanalizacyjnych oraz zabezpieczeń przed przenikaniem ścieków do gruntu i wód powierzchniowych i podziemnych. Jeżeli cały system zostanie prawidłowo zaprojektowany i wykonany, to oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe zostanie ograniczone do minimum lub całkowicie wyeliminowane.

W odniesieniu do celów środowiskowych określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie spowoduje nieosiągnięcia określonych celów środowiskowych ustalonych w w/w dokumencie na obszarze JCWP, na terenie której położony jest obszar objęty projektem planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitej części wód podziemnych (JCWPd), w granicach której położony jest obszar objęty projektem planu. Zgodnie z art. 38e ustawy Prawo wodne (Dz. U. 2015 poz. 469) celami środowiskowymi dla jednolitych części wód podziemnych są:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Analizując zakładaną nową funkcję terenu stwierdza się, że w wyniku wprowadzenia ich w życie nie wystąpią uwolnienia zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego mogące wpłynąć w sposób istotny na stan jakościowy wód podziemny. Zmiana Studium nie będzie także wpływać na stan ilościowy wód podziemnych, realizacja spodziewanej infrastruktury nie będzie się wiązać z poborem wód z poziomów użytkowych.

Cele środowiskowe dla obszarów chronionych, znajdujących się w pobliżu wyglądają następująco.

Obszar Chronionego Krajobrazu - Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł. Zachowanie i ochrona wód powierzchniowych (naturalnych i sztucznych, płynących i stojących) wraz z pasem roślinności okalającej. Zachowanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne.

Park Krajobrazowy - Zachowanie kompleksu leśnego o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i naukowo-dydaktycznych, w szczególności: ochrona torfowisk i innych środowisk wilgotnych oraz bagiennych; zachowanie naturalnych ekosystemów wodnych. Odtworzenie naturalnych właściwości siedlisk, które uległy degradacji. Spowolnienie procesów eutrofizacji wód powierzchniowych spowodowanych spływem

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

powierzchniowym zanieczyszczeń oraz poprawianie czystości wód powierzchniowych. Zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych. Zapobieganie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych przez: uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w obrębie jednostek osadniczych i na nowych terenach przeznaczonych pod zabudowę na obszarze otuliny, tworzenie stref buforowych zatrzymujących spływ powierzchniowy zanieczyszczeń z pól i terenów zurbanizowanych. Zapobieganie przesuszeniu środowisk mokradłowych i torfowisk przez: wprowadzenie drobnych podpiętrzeń w celu zatrzymania wody na wybranych ciekach, nie wykonywanie nowych urządzeń melioracyjnych [powodujących] dalsze osuszanie. Wyłączenie jezior i mokradeł strefy o znaczeniu biocenotycznym (strefa C1) z użytkowania rekreacyjnego. Nie zabudowywanie dolin rzecznych. W obszarach dolin rzecznych Supraśli, Sokoldy, Słoi, Płoski, cieku spod Sofipola, cieku Tartaczego, Pilnicy, Czarnej, Czapielówki, Jałówki, Kulikówki i innych mniejszych cieków wodnych oraz obniżen terenowych zachowanie sposobów użytkowania jako ciągi naturalnej zieleni łąkowopastwiskowej, z lokalnymi skupiskami wysokiej zieleni łąkowej, pierwszeństwo sukcesji regeneracyjnej lasu na dawnych łąkach kośnych (obecnie nie użytkowanych) w dolinach rzek, a w przypadku potrzeby ochrony wybranych gatunków i grup roślin oraz cennych zbiorowisk roślinnych lub zwierząt występujących w ich obrębie - stosowanie czynnego zatrzymania sukcesji, utrzymanie dotychczasowego biegu rzek w ich naturalnym korycie, z powodziowym rytmem stosunków wodnych utrzymanie nienaruszalności przepływów biologicznych rzek. Ograniczenie stosowania nawozów, zwłaszcza mineralnych i środków ochrony roślin na terenach bezpośrednio sąsiadujących z ciekami i zbiornikami wodnymi.

10.5.4. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Przekształcenie szaty roślinnej będzie stosowne do projektowanego zainwestowania. W przypadku realizacji kierunków ustalonych w studium i później realizacji planu miejscowego przekształcenie szaty roślinnej będzie bezpośrednie i krótkoterminowe – w przypadku terenów przeznaczonych do zagospodarowania zielenią, natomiast bezpośrednie i trwałe – w przypadku realizacji obiektów kubaturowych.

Przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na przedstawicieli lokalnej flory i fauny, wynikających ze zmiany studium. Zaprzestana zostanie uprawa zbóż, częściowo zagospodarowane zostaną tereny związane z zielenią otwartą.

Nowy zaproponowany kierunek rozwoju związany będzie z pojawieniem się negatywnych oddziaływań na występujące tu zwierzęta. Natężenie i zasięg niekorzystnych oddziaływań zależęć będzie od charakteru projektowanych inwestycji. Przyczyną wystąpienia negatywnych w skutkach czynników mogą być m.in. działania związane z ograniczeniem powierzchni życiowej w wyniku trwałego uszczelnienia powierzchni ziemi (w obrębie niezainwestowanych dotąd terenów) lub też czasowym ograniczeniem powierzchni dostępnych dla zwierząt na skutek prowadzenia robót budowlanych (zniszczenie pokrywy roślinnej i wierzchniej warstwy gleby, skutkujące zmniejszeniem powierzchni siedlisk i potencjalnych miejsc żerowania). Czynnikiem, który powodować będzie wystąpienie czasowych i lokalnych oddziaływań o negatywnym charakterze, może być również wzrost natężenia hałasu, związanego z pracą maszyn budowlanych i transportem materiałów budowlanych (płoszenie zwierząt na terenach sąsiadujących z terenami inwestycyjnymi). Należy jednak zaznaczyć że skala wspomnianych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

oddziaływań prawdopodobnie będzie zależna od wskazanego zasięgu terenów wskazanych pod realizację nowych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych.

Przez obszar zmiany Studium przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Ø 500 w związku z którym istnieją ograniczenia w zabudowywaniu i zagospodarowywania terenu.

10.5.5. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki

Na terenie zmiany studium nie występują dobra materialne i zabytki. Przez obszar zmiany Studium przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Ø 500 w związku z którym istnieją ograniczenia w zabudowywaniu i zagospodarowywania terenu.

10.5.6. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska, bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Wskaźniki oceny hałasu zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku z dnia 14 czerwca 2007 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

Skutkiem realizacji zmiany studium będzie pojawienie się nowych źródeł hałasu związanych z zabudowywaniem i zagospodarowywaniem terenu. Inwertery, będące częścią przydomowych instalacji elektrycznych, powodują elektryczny „hałas” nazywany „brudną elektrycznością”. Niektóre osoby mogą z tego powodu odczuwać rozdrażnienie i dyskomfort. Zauważono takie symptomy, jak: nudności, bóle głowy i ogólne zmęczenie.

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM

Zgodnie z zapisami Dyrektywy nr 2001/42/WE analiza środowiskowa powinna zaproponować ewentualne warianty, rozumie się przez to, że dotyczy to rozwiązań bardziej „prośrodowiskowych” niż rozwiązania zaproponowane w przedmiotowym dokumencie. Jednak w przypadku Studium, które określa politykę przestrzenną gminy uwarunkowaną wieloma czynnikami nie tylko ekologicznymi i przestrzennymi, ale też gospodarczymi, społecznymi, własnościowymi, koniecznością realizacji zadań samorządowych leżących w jej kompetencji, ważne jest aby osiągnięcie celów zapisanych w Studium odbywało się zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju i zasadami ładu przestrzennego.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Prognoza powinna przedstawiać możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających szkodliwe oddziaływanie na środowisko, mogących wynikać z realizacji ustaleń projektu Studium oraz w zależności od potrzeb formułować propozycje innych, niż w przedstawionym i opiniowanym projekcie – ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego Studium oraz określić, czy zaistnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

W Prognozie nie przedstawia się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym Studium, bowiem ocenia się, że przyjęte kierunki rozwoju uzasadnione są uwarunkowaniami przyrodniczymi i uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju. Jedyne propozycje, które byłyby istotne to przyjęcie odpowiedniej hierarchii ważności i harmonogramu realizacji postanowień Studium.

Ustalenia Studium są wiążące dla Samorządu przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Można założyć, że wzięte pod uwagę uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy i przyjęte priorytety, pozwolą w okresie kierunkowym osiągnąć ład przestrzenny i zrównoważony rozwój, odpowiadający określonym kryteriom funkcjonalnym, przyrodniczym, społecznym, gospodarczym, technicznym i estetycznym. Powinno to wyrażać się:

- 1) w osiągnięciu zgodności form wykorzystania poszczególnych obszarów zgodnie z ich przyrodniczymi i funkcjonalnymi predyspozycjami lub przy minimalizacji konfliktów np. poprzez rozgraniczenie funkcji, zastosowanie nowoczesnych technologii, zieleni izolacyjno - krajobrazowej;
- 2) w wyposażeniu w infrastrukturę techniczną i dostęp do mediów dla wszystkich mieszkańców i użytkowników;
- 3) w zachowaniu spójności systemu ekologicznego przy utrzymaniu i wzbogacaniu jego stanu.

Stwierdzono, że przedstawione w Studium kierunki zmian w przeznaczeniu terenów: nie naruszają:

- 1) stanu ładu przestrzennego ani wymogów jego ochrony,
- 2) w sposób znaczący stanu środowiska, w tym jakości obszarów Natura 2000, zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- 3) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Ograniczenie przekształceń środowiska na etapie inwestycyjnym, uwarunkowane jest wdrożeniem takich działań, jak:

- maksymalne ograniczenie rozmiarów placów budów w celu ograniczenia przekształceń wierzchniej warstwy litosfery;
- ograniczenie do niezbędnego minimum terenów utwardzonych (z uwzględnieniem zasadności utwardzenia terenów dopuszczonych do ruchu samochodów);
- wprowadzenie zieleni izolacyjno-krajobrazowej.

12. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem o charakterze strategicznym (ogólnym). Gospodarka przestrzenna gminy powinna być prowadzona w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w których przy ustalaniu przeznaczenia terenów, szczegółowych warunków i zasad zagospodarowania zachowana była wymagana zgodność planów ze Studium.

Co najmniej raz w czasie kadencji, Wójt dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium i przedstawia ich wyniki Radzie Gminy. Rada podejmuje uchwałę w sprawie aktualności Studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne lub niezgodne z obowiązującymi przepisami w całości lub w części, podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia ich zmiany.

Ocena aktualności Studium powinna być przeprowadzana przede wszystkim w kontekście monitorowania oddziaływania i zmian w środowisku wskutek wprowadzanego zainwestowania na terenach rozwojowych, w szczególności zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska (m.in. powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny) oraz czy miała miejsce realizacja infrastruktury transportowej i technicznej w sposób zintegrowany, czy nawet wyprzedzający lokalizację zabudowy. Pozwoli to na opracowania harmonogramu sporządzania i realizacji kolejnych planów zagospodarowania przestrzennego, bilansowania zapotrzebowania m.in. na wodę, gaz, kanalizację sanitarną oraz przygotowanie odpowiednio wyposażonych terenów.

Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska*, środowisko przyrodnicze podlega monitoringowi w zakresie badań ilościowych jak i jakościowych przez odpowiednie organy ochrony środowiska.

Skutki realizacji postanowień studium będą w związku z tym podlegały pomiarom i ocenom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ocenie w ramach PMS podlegać będą powietrze, wody, gleba, przyroda, hałas oraz pola elektromagnetyczne.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, alternatywnych także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. Ponadto, zgodnie z art. 55 ust. 5 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, metodami których mowa w ust. 3 pkt 5.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

13. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowane i oceniane postanowienia Studium nie spowodują transgranicznego oddziaływania na środowisko. Biorąc pod uwagę układy regionalne (np. hydrograficzne – zlewnie) systemy liniowe (drogi, rzeki, systemy infrastruktury technicznej) – nie mają one powiązań z obszarami poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

14. ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO STUDIUM

Studium mimo, że nie jest aktem prawa miejscowego w istotny sposób tworzy warunki planowania przestrzennego gminy wskazując ogólne kierunki przeznaczenia i zagospodarowania przestrzennego oraz zasady ochrony przyrody i krajobrazu.

Usytuowanie Studium w sferze gospodarki przestrzennej gminy świadczy o jego wielkiej roli jako dokumentu wyrażającego wolę władz samorządowych co do polityki przestrzennej.

Realizacja Studium odbywa się poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które muszą być zgodne z jego ustaleniami.

W odniesieniu do działań związanych z ochroną środowiska, w zdecydowanej większości realizowane mogą być niezależnie od Studium i planów miejscowych. Dotyczy to w szczególności ochrony przyrody – parku narodowego i obszarów Natura 2000 (obowiązek sporządzenia planów ochrony), a także gospodarki wodnej, gospodarki ściekowej (oczyszczalnie ścieków, kanalizacja sanitarna), gospodarki odpadami, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem.

Jednak samo zagospodarowanie przestrzenne powinno opierać się na dokumentach planistycznych, takich jak Studium i plany zagospodarowania przestrzennego. W nich bowiem zapisane są parametry dotyczące intensywności zabudowy, wymaganej powierzchni biologicznie czynnej, kierunków rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej.

Na obszarze gminy, poza terenami, na których obowiązują plany miejscowe, realizacja polityki przestrzennej możliwa jest tylko w oparciu o decyzje administracyjne.

Z punktu widzenia ładu przestrzennego, struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz infrastruktury komunikacyjnej, Studium jako dokument obejmujący cały obszar gminy – jest niezbędne.

Odstąpienie od realizacji opracowanego Studium, może mieć negatywne skutki dla środowiska i przestrzeni. Brak obowiązującego Studium odpowiadającego potrzebom gminy i oczekiwaniom mieszkańców, oznacza ograniczoną możliwość sporządzania odpowiednich miejscowych planów, co w dalszej kolejności przekłada się

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

na brak podstaw prawnych dla ustalenia przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów. Natomiast zawsze istnieją niestety przesłanki dla ustalenia warunków dla nowej zabudowy zgodnie z art. 61 ustawy opizp wykorzystanie zasady „sąsiedztwa”.

Zakłada się zmiany w środowisku, w związku z uchwaleniem zmiany Studium. Ich zakres i natężenie określi plan miejscowy. Studium poprzez swoje zapisy wskazuje teren predysponowany do rozwoju funkcji związanych z fermami hodowlanymi oraz ogniwami fotowoltaicznymi.

15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina dla działki nr 103/3 i części działki 151 w Długiej Goślinie.

Celem i przedmiotem Prognozy jest oszacowanie skutków realizacji postanowień Studium na środowisko przyrodnicze, ocena ich prawidłowości, a także optymalizacji użytkowania zasobów przyrodniczych. Studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych. Jednak z uwagi na fakt, że Studium uchwała Rada Gminy, obliguje ono samorząd do kierowania się jego ustaleniami w polityce przestrzennej, nie tylko w zakresie zagospodarowania, ale także ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Przedmiotowa Prognoza dokonuje identyfikacji i oceny potencjalnych oddziaływań na środowisko postanowień projektu Studium oraz sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych i zrównoważonego rozwoju w tym projekcie.

Zgodnie z przyjętą koncepcją metodologiczną, kryteria oceny można podzielić na kryteria formalne (zgodność z wymaganiami przepisów odrębnych) i kryteria merytoryczne.

Uwzględniając kryteria formalne, stwierdza się, że w Studium uwzględniono wymagany jego zakres wynikający w szczególności z ustawy opizp (art.10) Prawa ochrony środowiska (art. 71 i 72), ustawy o ochronie przyrody (m.in. art. 3 pkt 1 art. 10 ust.6, art. 20 ust. 3 pkt 7), Prawa wodnego (art. 118).

Na podstawie kryteriów merytorycznych stwierdzono, że realizacja postanowień Studium spowodować może negatywne oddziaływanie na środowisko.

Przy wykonaniu prognozy wzięto pod uwagę kilkanaście dokumentów strategicznych odnoszących się bezpośrednio do środowiska naturalnego. Ustalenia w tym zakresie zawierają m.in.: Strategia Lizbońska, Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE, IV Program Działań UE na rzecz Środowiska, II Polityka Ekologiczna Państwa. Studium jest spójne z najważniejszymi krajowym i wspólnotowymi opracowaniami strategicznymi, w tym z Polityką ekologiczną państwa.

W szczególności realizacja Studium powinna pozwolić na utrzymanie odpowiedniego stanu środowiska oraz zachowanie różnorodności biologicznej na wszystkich czterech poziomach tj. genowym, gatunkowym, ekosystemowym i krajobrazowym.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

W Prognozie przedstawiono syntezę ustaleń Studium oraz przeprowadzono analizę, czy i w jakim zakresie zapisy w nim ujęte uwzględniają wytyczne z dokumentów strategicznych i planistycznych wyższego rzędu (unijnych, rządowych, wojewódzkich, lokalnych) w kontekście zasad zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Następnie na podstawie oceny stanu środowiska zdefiniowano główne problemy. W końcu dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań projektu Studium na środowisko w ujęciu czasowo-przestrzennym, w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska oraz skutków pozytywnych, negatywnych, obojętnych.

Studium jako opracowanie określające politykę przestrzenną gminy jest ściśle powiązane ze strategią rozwoju społeczno-gospodarczego sporządzoną dla gminy i dokumentami planistycznymi oraz strategicznymi sporządzonymi na szczeblu regionalnym i krajowym oraz uwzględnia unijne i krajowe przepisy i normy ochrony środowiska i polityki ekologicznej.

W zaproponowanych rozwiązaniach planistycznych uwzględniono uwarunkowania wynikające z ochrony zasobów i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz dotychczasowego stanu środowiska. Ustalenia Studium porządkują zasady zagospodarowania wprowadzając szereg zapisów mających na celu ograniczenie intensywności i negatywnego charakteru zmian w środowisku.

W Studium przyjęto, że istniejące funkcje Gminy Murowana Goślina będą kontynuowane i zdynamizowane. Ulegną one też ukierunkowaniu na zrównoważony rozwój, czyli taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Z uwagi na nienormatywny charakter Studium, na etapie Prognozy trudno zidentyfikować, a tym bardziej zlokalizować znaczące oddziaływanie na środowisko. Realizacja Studium wyrażona sporządzeniem planów miejscowych i w następnej kolejności pozwoleniami na budowę może dotyczyć bliskiego terminu, odległego horyzontu czasowego, lub nie dojść do skutku.

Prognoza ma ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego Studium oraz określić, czy zaistnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Stwierdza się, że nie wystąpi znaczące oddziaływanie na obszary Natura.

W Prognozie podjęto próbę oszacowania skutków realizacji postanowień Studium na środowisko. Środki kompensujące, które mogą być wprowadzone w sytuacji ewentualnych negatywnych oddziaływań to np.

- 1) wzmocnienie stanu siedlisk co najmniej proporcjonalnie do strat powstałych wskutek realizacji postanowień Studium (poprzez realizację planu miejscowego lub przedsięwzięcia);
- 2) wprowadzenie działań osłonowych;
- 3) działania minimalizujące.

W Prognozie nie przedstawia się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym Studium, bowiem ocenia się, że przyjęte kierunki rozwoju uzasadnione są uwarunkowaniami przyrodniczymi i uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju. Jedyne propozycje, które byłyby istotne to przyjęcie odpowiedniej hierarchii ważności i harmonogramu realizacji postanowień Studium.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MUROWANA GOŚLINA

W podsumowaniu można stwierdzić, że wzięte pod uwagę uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy i przyjęte priorytety, pozwolą w okresie kierunkowym osiągnąć ład przestrzenny i zrównoważony rozwój, odpowiadający określonym kryteriom funkcjonalnym, przyrodniczym, społecznym, gospodarczym, technicznym i estetycznym. Powinno to wyrażać się w:

- 1) osiągnięciu zgodności form wykorzystania poszczególnych terenów zgodnie z ich przyrodniczymi predyspozycjami lub przy minimalizacji konfliktów np. poprzez rozgraniczenie funkcji, zastosowanie nowoczesnych technologii, zieleni izolacyjno-krajobrazową,
- 2) zachowaniu spójności systemu ekologicznego przy utrzymaniu i wzbogacaniu jego stanu.

Stwierdzono, że przedstawione w Studium kierunki zmian w przeznaczeniu terenów: nie naruszają:

- 1) stanu ładu przestrzennego ani wymogów jego ochrony,
- 2) zasobów przyrody chronionej,
- 3) w sposób znaczący stanu środowiska, w wielkości, jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

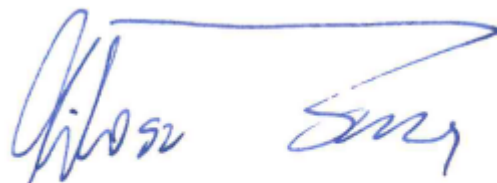
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i plany zagospodarowania przestrzennego będą miały moc sprawczą wprowadzenia w życie ustaleń ochronnych, bo na ich podstawie dopiero jest odniesienie do gospodarki przestrzennej i dopuszczalnych form i zasad użytkowania terenów. Planowanie przestrzenne jest podstawowym narzędziem dla realizacji postulatów ochrony przyrody i kształtowania środowiska. Ustalenia dotyczące polityki gminy stosunku do środowiska przyrodniczego będą stanowiły obowiązującą podstawę w formułowaniu zasad zagospodarowania terenów w sporządzanych w następnej kolejności miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Poznań, dnia 23.01.2017 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Murowana Goślina
dla działki nr 103/3 i części działki 151 w Długiej Goślinie.

Oświadczam, że jako autor prognozy spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2
ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale
społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z
2016 r. poz. 353, 831, 961, 1250, 1579).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Miłosz Sura